

DÉLMAGYARORSZÁG

77. évfolyam, 302. szám
1987. december 23., szerda

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Költségvetés és fejlesztés

Tudósítás a megyei
tanács üléséről

A Csongrád Megyei Tanács tegnap, kedden Szegeden, a megyei tanács székházában, Papdi József tanácselnök vezetésével ülésezett. A testület munkájában többek között részt vett Szabó Sándor, a megyei pártbizottság első titkára; Ribling Ferenc, a Minisztertanács-Tanácsi Hivatalának általános elnökhelyettese. Az üléssteremben ott voltak a megye országgyűlési képviselői, a városok, nagyközségek állami, politikai életének vezető képviselői, a meghívott intézményi, vállalati igazgatók.

A testület megvitatta és elfogadta a vb két tanács-ülés közötti tevékenységéről és a fontosabb tárgyalásokról, valamint két éves munkájáról szóló beszámolót. Katona István, a pénzügyi osztály vezetője előterjesztésében a testület jóváhagyta a jövő évi tanács tervet, a költségvetés és a fejlesztési összegek előirányzatait. Petrik István, a tanácselnök általános helyettese ismertette a megye hosszú távú vizsgálatok-fejlesztési koncepcióját, amelyet a tanács szintén elfogadott. Meghatározta a testület az 1988. évi munkatervét, majd az előterjesztések között jóváhagyta a jogtanácsosi iroda alapítását, a tanács szervezési-tervezési és információs központjának megszüntetését, a gazdasági társulásban való részvételt, és új tagokat választott be a különböző bizottságok-

ba. Végül nyugdíjba vonulása miatt érdemei elismerése mellett felmentették tisztségétől 1988. március elsejei hatállyal Petrik Istvánt, a megyei tanácselnök általános helyettesét, aki a tanácsok megalakulása óta megszakiítás nélkül dolgozik a közigazgatásban. Papdi József és Szabó Sándor a társadalmi, állami, politikai szervek, valamint a munkatársak nevében méltatta a nyugdíjba vonuló tisztségviselő életútját, a tanács pedig eredményes tevékenységét jegyzőkönyvben örökítette meg. Ribling Ferenc a köszöntő szavak után átadta a Szocialista Magyarországiért Érdemrend kitüntetést. Petrik István köszönettel emlékezett vissza a munkatársak, a tanács testület támogatására, bizalmára, amelyben pályafutása során részesült.

Iskolák, lakások

A tanács terv elfogadása mindig élénk közérdeklődésre tart számot, hiszen következményei a megye minden polgárát egyformán érintik. A különböző előirányzatok azt is sejtetik, egyes területeken miképp alakulnak az életkörülmények. Az 1988. évi tanács terv és költségvetés jóváhagyása előtt Katona István, a napirend előterjesztője több fontos dologra felhívta a figyelmet szóbeli kiegészítőjében. Melyek ezek? Nyilvánvalóvá vált, hogy a népgazdasági egyensúly javítása, az állami költségvetés hiányának mérséklése érdekében a fogyasztásnak, és ezen belül a társadalmi közkiadásoknak jelentősen csökkentenie kell. Ez elkerülhetetlenül érinti a tanács gazdaságát is. A közigazgatás és intézményei gazdálkodása kényszerpályára került.

A pótlólagos pénzforrásokhoz — bankhitelfelvétel, kötvénykibocsátás — nem eléggé bátran nyúlnak a helyi tanácsok. A pénzügyi gondok enyhítése érdekében visszafogottan gazdálkodtak. Mersékelték a fejlesztési kiadások ütemét. Komoly gondot okozott a kórházak gyógyszerkészletének biztosítása, mivel az e célra szolgáló előirányzatok a negyedik negyedév elejéig kimerültek. Am a pénzügyi gondok ellenére a tanács intézmények zavartalanul működtek, és az árváltozások miatt az intézmények, ha nehezen is, de tartani tudták fizetőképességüket. A következő évtendőben Csongrád megye tanácsai 7,6 milliárd forintból gazdálkodhatnak. Folyó áron számolva ez több mint az idei összeg, mert a bérek bruttóztatására és az általános forgalmi adó fedezetére a központi költségve-

tés több mint 600 millió forintot támogatást nyújt. Ezen felül szerepel még egy 200 millió forintos bankhitel felvétele, amellyel a folyamatban levő beruházásokat fejezik be. Ezek nélkül a középtávú terv jövő évi üteméhez képest a fejlesztési irányzatokban 411 millió forintot visszafogás jelentenek. A működési költségvetési előirányzat pedig 248 millió forinttal kevesebb. A tanácsok helyzetét nehezíti, hogy ezekkel a korlátozásokkal, illetve kihatással a középtávú terv hátralevő éveiben is számolni kell. A feszültségek nem csakélyek, az árváltozások közül csak az általános forgalmi adó kihatása fedezett, a gép- és műszerigényeknek csak töredékét lehet kielégíteni, az épületek, utak állagának megővására, a kommunális feladatok ellátására sokkal több pénz kellene. Az egészségügy területén előrelépésről is beszámolhatunk, hiszen egy-egy gyermek-, illetve ifjúsági orvosi körzet, két közégi fogorvosi szolgálat kezdte meg munkáját, és több lesz a szak-, üzemorvosi rendelések ideje is. Több pénz fordítanak a műveseellátásra, drogambulanciára, községi rendelők laborfelszerelésére. A szociális gondoskodás körülményei tovább javulnak, az intézményi ellátás keretei 250 új szociális otthoni hellyel — Hódmezővásárhely, Mórahalom, Szentes — bővül. A szervezett étkeztetés, segélyezés céljaira a költségvetés a tavalyinál nagyobb összegű előirányzatot tartalmaz.

Az oktatásnál emelkedik a számítástechnikai eszközök beszerzésére fordítható összeg. A gyermekek napközis ellátása újabb 35 csoport számára — a szervezett étkeztetés pedig további 800

diák számára válik lehetővé. Azonban a közművelődésre fordítható anyagiak eléggé szűkösek.

A fejlesztésre fordítható összegek lefaragása elsősorban a városokat érinti súlyosan. Jövőre csak minimális lehetőség jut új beruházás megkezdésére. A legfontosabb feladatok közé sorolható továbbra is a lakásépítés és a középiskolai tantermi gondok megoldása. A lakásgazdálkodás korszerűsítése folyamatos, ám a szociális bérlakásépítés egyelőre minimális. Jövőre csak 150 szociális bérlakás felépítésére van pénz, ebből 36 Szegeden kerül tető alá. Ezért különösen az állam lakások visszaadását kell elősegíteni, serkenti, akár a kifizethető használatba vételi díjak megemlése árán is. A lakásellátás javításának a jövőben is hatékony eszköze marad a fiatal házások és a többgyermekes családok támogatása. Saját forrásból 69 millió forint, bankhitelből 70 millió forint áll erre a célra rendelkezésre. Az építési, illetve a vásárlási költségek emelkedése mellett is mintegy 1100 igény jogosult

tud otthonhoz jutni ilyen módon. A személyi tulajdonú lakásépítés jövőre várhatóan még csak mérsékelten, mintegy 18 százalékkal csökken. Az idén az építetők lényegében biztosították a szükséges feltételeket, megvették az anyagokat, ezért az árnövekedés és az életszínvonal csökkenésének hatása ezen a téren jövőre még nem lesz annyira érzékelhető.

A tanácsok 31 millió forintot fordíthatnak az állami telkek kialakítására. Ez meghaladja a középtávú terv eredeti előirányzatát, és 1200 porta eladását teszi lehetővé. Jövőre befejeződik 34 középiskola iskolai tanterem — közöttük a 24 tanterem új szegedi középiskola — építése, folytatódhat, illetve megkezdődhet további 16 tanterem kivitelezése. A fejlesztési lehetőségek csökkenése elsősorban a közlekedés-hírközlés és a közműellátás területén érezhető hatását. Lakossági pénzből folytatják Szatymaz, Tiszasziget, Ujszentiván és Árpádhalmom gázhálózatának építését.

Vélemények, javaslatok

E téma napirendi vitájában Kónya József, a számvizsgáló bizottság véleményét tolmácsolva, rámutatott a tartalékok feltárásnak fontosságára. Kakuzsi László a tervbizottság nevében elmondta, várhatóan növekszik a feszültség, mert kevés állami lakás épül, ezért a tanácsoknak a fiatal házásokat és többgyermekes családokat még jobban kell támogatni a otthonteremtésben is. Felhívta a figyelmet a középiskola-építés fontosságára is hiszen a demográfiai hullám már elérte a gimnáziumokat. Ocskó Imre (Kistelek) felszólalásában elemelte, miképpen lehetné a tanácsokat jobban ösztönözni a helyi bevételek növelésére. Javaslatként hangzott el, jobban kellene gazdálkodni a szolgálati lakásokkal, rugalmasabban oldják meg a községekben az ügyfélszolgálatot. Gát László (Csongrád) szava tette, oktatásra, kommunális feladatokra nincs elegendő pénz, az egészségügy működésének feltételrendszer is rosszabb lesz. Epp ezért a településeknek a helybeliek társadalmi összefogására, a vállalatok segítségére jobban kell támaszkodniuk. Kritizálta a jövő évi adóztatás előkészítésének körülményeit, egyre ingerültebb a közhangulat, mert az állampolgárok nem tudják, hogyan kell majd az adót fizetni. A felkért szakemberek, előadók is bizonytalanok, és ez tarthatatlan állapot. Sebők János (Maroslele) a szociális gondoskodás fontosságára, valamint a közvélemény nyitabb tájékoztatására hívta fel a figyelmet. Papp Gyula (Szeged) elmondta, a városüzemelés feltételei elfogadhatók, biztonságosak, mert nem növekszik jelen-

tősen Csongrád megye lélekszáma. Ha az áremelkedések megmaradnak a prognosztizált szinten, akkor nem lesz gond az alapellátással. Szóval tette, egyes tanácsai intézmények nem tudnak élni az önállósággal. Szeged javította peremkerületeinek kereskedelmi ellátását, az elmúlt két évben 9 új ABC-áruházat adtak át. A szegedi tanácselnök szükségesnek tartja a betervezett tanterem felépítését, mert átszervezéssel nem lehet megoldani az iskolahiányt. Perjési László (Szeged) a lakásépítés jövőjét ecsetelte, bizonytalannak látja az elkövetkező időszakot, hiszen kialakulhat a 18-20 ezer forintos négyzetméterenkénti ár, és akkor várhatóan csökken a lakás iránti kereslet. Javasolta, a tanács adja el az OTP-nek azokat a régi bérházakat, amelyeknek felújítására nincs pénz, az OTP a rekonstrukciót üzleti alapon, gazdaságosan megoldja.

A megye vizsgálatok-fejlesztési tervének vitájában — e téma részletes ismertetésére még visszatérünk — szót kért Simády Béla (Ativizig), Vighné Gedai Terézia (Csongrád), Hantos Zoltán (Szeged), Földesi Ferenc (Hódmezővásárhely), Bódi György (Zsom-bod), Mendebaba Rádó (Szeged), Kovács János (Országos Vízügyi Hivatal), Baranyai Ferenc (MEM).

Pozsgay Imre előadása

Tegnap, kedden Pozsgay Imre, az MSZMP KB tagja, a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsának főtájkára Szegedre látogatott. A Hazafias Népfőnt megyei bizottságán a testület vezetői fogadták. Pozsgay Imre délután a Somogyi Könyvtár-

Módosul az IKR termelési szerkezete

A népgazdasági igényeknek megfelelően módosul a Bábólnai Ipari Kukorica-termelő Közös Vállalat, az IKR termelési szerkezete. A már jóváhagyott jövő évi terv szerint az eredményesebb gazdálkodás érdekében a közös vállalat 264 taggazdasága 2,5 százalékkal növeli a fő „rendszerrovény”, a kukorica vetésterületét; kalászos gabonát viszont az eddiginél 3,5 százalékkal kisebb területen termel. A magas fehérjetartalmú takarmánynövények — a szója, a zöldborsó, a zöldbab és a lóbab — vetésterületépedig az eddiginek két és félszeresére nő.

A termelési szerkezet módosításához kapcsolódó beruházással Bábólnán egy kukoricavetőmagot előállító üzemet építettek — amely a jövő évtől kezdve tízezer tonna kiváló minőségű, fémzárolt vetőmagot bocsát ki. Jelenleg a próbatermelés folyik.

Az idei kedvező tapasztalatok alapján döntöttek

úgy az IKR szakemberei, hogy 1988-ban már a kukoricavetőmag több mint felét inkruztálják, magyarán a magot védőburokkal — többféle növénybetegség elleni szer által alkotott héjjal — veszik körül. Ez a módszer sokkal hatásosabb a hagyományos csávázásnál, így jobb a kelési arány, nagyobb a termés. A magasabb hozamok másik fontos feltételéről, a folyamatos tápanyag-utánpótlásról is gondoskodik az IKR: a bábólnai referenciaüzem mellett jövőre már teljes kapacitással termel hét új biokémiai üzemet; s egy további építése is befejeződik. Így lehetővé válik, hogy a taggazdaságok több mint nyolcvan százaléka alkalmazza a folyékony műtrágyázást. A közös vállalat az eredményesebb növénytermesztés érdekében saját erőből és hazai, valamint világbanki hitelből 660 millió forintot fordít a jövő évben gépvásárlásra.

Részvénytársaság alakul

A Nádudvari Kukorica és Iparinövénytermelési Együttműködés (Kite) igazgató-sága kedden Nádudvaron megtartott ülésén megbízta a rendszerközpont vezetőit egy részvénytársaság megalakításával. Ebben egy bank, a Nádudvari Vörös Csillag Tsz, a Debreceni Tartósítóiipari Kombinát és Kite-taggazdaságok vennének részt. A megalakítandó társaság célja, hogy az ország legnagyobb növénytermelési rendszerén belül megteremtse a feltételeket a kézimunka-igényes, de jól exportálható növények termelésére is. A zöldségfélék, bogyós gyümölcsök termesztésével, illetve feldolgozásával a foglalkoztatási gondok megoldását is szolgálják.

Az elképzelések szerint már 1988-ban 500 hektáron természetesen ilyen növényeket, s ezzel hozzávetőleg ezer embernek teremtenek munkalehetőséget. A program öt esztendő múlva teljesedik ki, s akkor a taggazdaságokban mintegy 8000 hektáron termelnek a részvénytársaság közreműködésével zöldségféléket és bogyókat. A tervezet szerint öt év múlva mintegy 16 ezer tsz-tag és családja jut így munkához, termel jórészt külpiacra. (MTI)

Első magyar—olasz vegyes vállalat

Importot pótló berendezések

Piacra lépett termékeivel a Pécssett idén megalakított első magyar—olasz vegyes vállalat, a korszerű csomagológépek gyártására, fejlesztésére és értékesítésére létrehozott Somak Kft. Üzemében összeszerelték az olasz licenc alapján gyártott címkézőgépek első sorozatát. Az üvegek és dobozok felcímkézésére alkalmas nagy teljesítményű gépet korábban Olaszországból importálták; de itthon gyártott példányait már forintért is beszerezhetik a hazai konzervgyárak és élel-

miszeripari üzemek. Az automatikusan működő gépet a megrendelőnél üzembe is helyezik.

A pécsi Sopiane Gép-gyár, a pármái M.A.J.E.R. cég, a Komplex Külkereskedelmi Vállalat és a Magyar Nemzeti Bank által alapított vegyes vállalat a termelést tulajdonképpen csak a második fél évben kezdte meg, mivel az év eleje a szervezéssel telt el. Arbevétel azonban így is elérte a 23 millió forintot. Első terméke mindenben megfelel az eredeti olasz gép műszaki jellemzőinek, s mivel számos importáltak részét sikerült idehaza gyártással helyettesíteni, olcsóbb is a külföldön készültéknél.

A pécsi székhelyű vegyes vállalat már működésének első esztendejében pezsdtőten hatott a hazai gépészeti, forgácsoló-, könyvnyűfémöntő és műanyagipari háttérre, amelynek kis- és közepűzemeivel szerteágazó és gyümölcsöző termelési kooperációt alakított ki.